

Příloha k protokolu o SZZ č.: .....

Diplomant: Marie Mištová

Vysoká škola: PF JU

Aprobace: učitelství pro 1. stupeň ZŠ

Katedra: pedagogiky a psychologie

vedoucí diplomové práce: Jiří Jošt

Datum odevzdání posudku:

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Ve své práci se autorka zabývá vztahem fonologického uvědomění a počátečního čtení. Testuje hypotézu, podle níž trénink fonologického uvědomění realizovaný u dítěte v předškolním věku zlepší jeho počáteční čtenářský výkon. Tato hypotéza je významná zejména v dyslektologické oblasti, kde může přispět k včasné diagnóze a včasné nápravě.

Autorka si nejprve vytvořila uspokojivý teoretický podklad, kde se zabývá vývojem fonologických dovedností a jejich aplikací na výuku čtení. Jak správně poznamenává, proces čtení je mnohoúrovňový. Do tohoto rámce pak umísťuje i výše uvedenou hypotézu. Hypotéza byla mnohokrát testována v anglojazyčné oblasti – autorka např. uvádí longitudinální výzkum L. Bradleyové a P. Bryanta z Velké Británie; tento výzkum byl spojen s fonologickým tréninkem a ukázal na téměř příčinný vztah fonologického uvědomění k budoucímu čtení.

Autorka plně vyhověla zadání diplomové práce a svůj výzkum definovala jako experiment; tj. systematicky cvičila s dětmi předškolního věku jejich fonologické dovednosti a poté srovnala jejich následné čtení v pololetí 1. ročníku s dětmi kontrolní skupiny. Obě skupiny systematicky vyrovnala podle věku, pohlaví, intelektu a rodinného zázemí (funkčnosti rodiny a mateřského jazyka dětí a jejich rodičů). Za experimentální projekt zvolila schéma, kde od výstupních hodnot jsou odečítány vstupní hodnoty a tento rozdíl je srovnáván u obou skupin, experimentální a kontrolní.

Hypotéza je formulována jasně a zřetelně v měřitelných jednotkách a vychází ze zmíněného, opakovaně potvrzovaného vztahu mezi fonologickým uvědoměním a čtením v anglojazyčné oblasti.

Je třeba ocenit úsilí a čas, který autorka věnovala přípravě experimentu a jeho vlastní realizaci, tj. pravidelným týdenním cvičením s dětmi.

Výsledky jsou pozoruhodné – vztah fonologického uvědomění k čtení v českém jazykovém prostředí, navzdory mnohoměsíčnímu cvičení je volný, v kontrastu s prostředím anglosaským.

Interpretace výsledků je přiměřená, i když působí stroze: Jde o náhodu či o nějakou pravidelnost, kterou se čtení v češtině liší od čtení v angličtině? Bylo cvičení málo intenzivní? Autorka tak implicitně vybízí k zopakování experimentu.

Otázka k obhajobě: měla by se experimentální skupina diferencovat, tak aby např. jedna část byla cvičena pouze jazykově, zatímco druhá by byla obohacena kromě jazykových cvičení o cvičení neverbální, např. o instrumentální hudbu?

Závěr: předloženou práci doporučuji k obhajobě

*Návrh na klasifikaci: velmi dobře
V ě. Budějovicích 15.5.2006 Jiří Jošt*